

.....MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
2024-2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI 1.KANAAT DÖNEMİ
11.SINIFLAR TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ 2.SINAV SORULARI

Adı ve Soyadı:

Sınıfı:

Numarası:

Aldığı Not:

İHTİYAR ÇİLİNGİR

Koyunpazarı'nda bir ufacık dükkân; bir küçük ocak yanıyor, bir ufak çocuk körük çekiyor. İhtiyarlamış, küçülmüş, ak sakallı, küçük yüzlü bir adam, gözünde çifte gözlük, mini mini halkaları ateşte ısıtıp zincir bağlıyordu. Ne hoş manzara, gözüm ilişti. Dükkânın önünde kaldım. Bir çilingir dükkânı. Ufak kilitler, eski zaman kapı halkaları, rezeler, menteşeler, hayvan zincirleri. Böyle ufak tefek şeyler yapıyor. Bunlardan pek çok da yapmış, dükkânın ötesine berisine asmış.

– Kolay gelsin, usta.

– Kolayı başına gelsin! Bir tarafa dayanıp durdum. Adamcağız, benimle hiç meşgul olmuyor göründü. Birer tarafi açık, ufak halkalar hazırlamış, bir halka takıp açık tarafını ateşe tutuyor, o hazır oluncaya kadar bir başkasını ateşten çekip ucunu, büyük bir dikkatle kapıyor, bir parça büküyor, onu tekrar ateşe verinceye kadar, evvelki hazır oluyor, böylece muntazam çalışıyordu. Emin olunuz ki gayet dürüst ve muntazam bir zincir ortaya çıkıyor, bir cilası noksan kalıyordu. Şüphesiz, eski binalarda gördüğümüz o süslü edevat, böyle dükkânlarda, bu nezaketle, bu özenle, bu kanaatle işlenir, yapılırdı. Sanata böyle dindarca bir bağlılık vardı. Her şeyi inkâr eden bu devre gelmemiş olsaydı, şüphesiz bu güzel şeyler sönüp gitmeyecekti. (Memduh Şevket ESENDAI)

1- Hikâyenin yapı unsurlarını yazınız. (10p)

Kişi:

Yer:

Zaman:

SANAT

Sen kubbesinde ince bir mozaik arar da
Gezersin kırk asırlık mabedin içini
Bizi sarsar bir sülüs yazı görsek duvarda,
Bize heyecan verir bir parça yeşil çini

Sen raksına dalarken için titrer derinden
Çiçekli bir sahnede bir beyaz kelebeğin
Bizimde kalbimizi kımıldatır yerinden
Toprağa diz vuruşu dağ gibi bir zeybeğin
(Faruk Nafiz Çamlıbel)

2- a) Yukarıdaki şiirin temasını yazınız. (5p)

b)“Çiçekli bir sahnede bir beyaz kelebeğin” dizesinde ne anlatılmaktadır? Dizenin geçtiği dörtlükten faydalanarak yazınız. (5p)

c)Şiirde geçen “sülüs yazı, yeşil çini, zeybek” hangi kültür ve medeniyeti simgelemektedir? Yazınız. (5p)

3- a. Yukarıdaki dizelerde kullanılan ölçüyü bulup yazınız. (5p)

b. İkinci dörtlüğün kafiye ve rediflerini tespit ediniz. (10p)

BİR GÜNÜN SONUNDA ARZU

Yorgun gözümün halkalarında
Güller gibi fecr oldu nümâyân.
Güller gibi... sonsuz, iri güller,
Güller ki kamıştan daha nâlân;
Gün doğdu yazık arkalarında!
(Ahmet HAŞİM)

4-Şiirde hangi edebi akımın özellikleri görülür? (5p)

SİSTE SÖYLENİŞ

Birden kapandı birbiri ardınca perdeler...
Kandilli, Göksu, Kanlıca, İstinye neredeler?
Som zümrüt ortasında, muzaffer, akıp giden
Fîrûze nehri nerde? Bugün saklıdır, neden?
Benzetmek olmasın sana dünyâda bir yeri;
Eylül sonunda böyledir İsviçre gölleri
(Yahya Kemal BEYATLI)

5- Şiirde hangi şiir anlayışının özellikleri görülmektedir? (5p)

6- Aşağıdaki eserlerin şairlerini/yazarlarını karşılarına yazınız. (10p)

| ESER | YAZAR |
|----------------------|-------|
| Makber | |
| Şermin | |
| Cenge Giderken | |
| Safahat | |
| Vatan yahut Silistre | |

7- Aşağıdaki cümlelerin öğelerini bulup altına yazınız. (20p)

Tevfik Fikret, edebiyat öğretmeni Recaizade Mahmut Ekrem'in etkisiyle Batılı sanat anlayışını benimsemiştir.

Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden

8- Aşağıdaki cümlelerde parantez ile gösterilen yerlere uygun nokatalama işaretlerini yazınız. (10p)

Bir aralık nerede ve kimlerle olduğunu keyfinden unuttu () dalgınlığından ana diliyle sordu ()
— Çiviler ağzına batmaz mı senin ()
Eskici başını hayretle işinden kaldırdı () Uzun uzun Hasan'ın yüzüne baktı()
— Türk çocuğu musun be ()

9- Teması "Vatan Sevgisi" olan en az dört dizelik bir şiir yazınız. (10p)